

Expunere de motive

I. Titlul propunerii legislative

Propunere legislativă privind modificarea și completarea Legii 211/2011 privind regimul deșeurilor

II. Motivația propunerii legislative

Permiterea achiziționării fără nicio restricție de către centrele de colectare a materialelor neferoase de la persoanele fizice încurajează furtul de astfel de metale din diferite rețele de comunicații și transport, fenomen care a luat amploare în ultimii ani. Acest lucru duce la prejudicierea acestor rețele și la sincope majore în funcționarea lor, afectând accesul clienților la servicii, dar și punând în pericol siguranța cetățenilor și uneori chiar și siguranța națională.

Prin prezenta propunere legislativă dorim să atingem câteva obiective clare. Printre acestea putem enumera:

- Reglementarea clară a achizițiilor deșeurilor industriale neferoase de la persoanele fizice;
- Descurajarea furturilor de metale neferoase;
- Stoparea sau cel puțin reducerea prejudiciilor aduse infrastructurilor de comunicații și transport;
- Alinierea la normele europene din domeniu;
- Protejarea industriilor naționale;

III. Situația actuală

Gestionarea deșeurilor industriale, în special în ceea ce privește colectarea acestora, este un proces care a luat amploare în ultimii ani. Acțiunea de recuperare și valorificare a deșeurilor neferoase a determinat și apariția și evoluția unor fapte ilicite nedorite, aducătoare de câștiguri unor persoane fizice: **furtul de astfel de materiale din rețelele de comunicații și transport pentru a fi duse la centre de colectare în schimbul remunerației aferente pentru astfel de deșeuri.**

Din informațiile pe care le avem la dispoziție rezultă că infrastructurile supuse cel mai mult riscului de prejudiciere în urma furtului de componente sunt:

- Infrastructura de comunicații (componente și cabluri din rețelele de telefonie); aici vorbim în special de materiale neferoase și aliaje ale acestora;
- Infrastructura de distribuție a energiei electrice, existând cazuri de încercări de furturi inclusiv a stâlpilor de înaltă tensiune;

Sunt afectate astfel infrastructurile unor instituții importante, precum CN Transelectrica SA, SC Electrica SA, Romtelecom, SNCFR, Serviciul de Telecomunicații Speciale etc.

Pe lângă costurile pe care le presupune refacerea infrastructurilor respective, există un prejudiciu major adus beneficiarilor acestor infrastructuri, fie că ne referim la persoane fizice, fie că acestea sunt instituții publice sau companii private. Printre instituțiile publice afectate de aceste furturi

se numără autorități locale, spitale, școli, MAI, MAPN, Agenții Guvernamentale, inclusiv Palatul Parlamentului (conform declarațiilor din spațiul public ale reprezentanților Serviciului de Telecomunicații Speciale).

O amploare deosebită a fenomenului se înregistrează în cazul **rețelelor de comunicații**, anul 2011 cunoscând o explozie a fenomenului.

Conform datelor făcute publice de Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale la sfârșitul anului trecut, în decursul anului 2011 un număr de **250.000 de abonați au fost afectați** de nefuncționalitatea serviciilor datorate furturilor elementelor de infrastructură, iar prejudiciul companiilor de telecomunicații s-a ridicat la suma de **7,5 milioane euro**¹.

De asemenea, evoluția în timp a acestui fenomen este îngrijorătoare. Doar în cazul unui operator de comunicații, numărul furturilor înregistrate în perioada iunie 2011 – martie 2012 este de **peste 2500 de cazuri**, comparativ cu doar 200 cazuri în perioada iunie 2000 – martie 2001.

Fenomenul a luat amploare nu doar în cazul infrastructurilor aeriene, dar și în cazul infrastructurilor subterane. De asemenea, datele MCSI arată că de aceste furturi cele mai grav afectate sunt rețelele care folosesc tehnologia pe cabluri de cupru, dar nu au fost ocolite nici rețelele de fibra optică.² În plus, din relatările presei³, se întrevide posibilitatea exportului de valoare națională, în contextul în care țările vecine au luat măsuri de limitare a activităților ilicite în acest domeniu și există posibilitatea migrării acestor activități către România, cu afectarea companiilor care își desfășoară activitatea în România.

În ceea ce privește deșeurile neferoase și a aliajelor acestora, caracteristice rețelelor de comunicații, situația a fost reglementată pentru prima oară în **anul 2001 prin OUG 16/2001** care prevedea, în forma aprobată prin Legea nr. 465/2001, interdicția achiziționării de la persoane fizice a metalelor neferoase, a aliajelor acestora și a deșeurilor neferoase reciclabile. Interdicția a fost instituită inițial pentru perioada 30 iulie 2001 – 30 iunie 2003, a fost prelungită ulterior până la 31 decembrie 2005, și a fost menținută până la 31 decembrie 2007.

De la 1 ianuarie 2008, nu a mai existat o astfel de interdicție. Mai mult, de la data de 25 decembrie 2011 a intrat în vigoare **Legea nr. 211/2011** privind regimul deșeurilor care a abrogat OUG 16/2001 privind gestionarea deșeurilor industriale reciclabile, **lege care nu include prevederi care să reglementeze acest fenomen.**

Frecvența cazurilor de furturi de componente ale rețelei feroviare și riscurile majore pe care le creau acestea a determinat o reglementare specială pentru acest tip de infrastructură, și anume **OUG nr. 31/2011** privind interzicerea achiziționării de la persoane fizice a metalelor neferoase și a aliajelor acestora, utilizate în activitatea feroviară.

În acest moment, problema colectării deșeurilor de materiale neferoase și aliaje ale acestora, specifice rețelelor de comunicații, nu este reglementată specific de legislația în vigoare, fapt ce a dus la

¹ Conform declarației Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale din data de 14 decembrie 2011, <http://www.mcsi.ro/Minister/Comunicate-de-presa/Marius-Fecioru---Reanalizam-posibilitatea-adoptari>

² Conform <http://economie.hotnews.ro/stiri-telecom-10941761-ministerul-comunicatiilor-250-000-abonati-fost-afectati-nefunctionarea-serviciilor-urma-furturilor-infrastructura-telecom-acest.htm>

³ Conform <http://www.ziare.com/taxa/taxe-locale/firmele-bulgare-ameninta-ca-si-muta-activitatea-in-romania-1144778>

creșterea cazurilor de furturi de astfel de materiale din infrastructuri funcționale, fenomen care a atins cote alarmante la nivelul anului 2011.

III. Schimbări preconizate

Diminuarea acestui fenomen poate fi făcută atât prin măsuri interne specifice fiecărui furnizor și deținător de rețele, dar mai ales prin reglementări specifice care să creeze un cadru legal de descurajare și limitare a acestor cazuri de furturi.

Este necesară astfel, o abordare unitară legislativă pe perioade lungi de timp. Există multe țări care au apelat la aceste soluții, inclusiv România în anii precedenți. Prin modificările și completările aduse de prezenta propunere legislativă la Legea nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, vizăm introducerea unor reglementări clare în activitatea de comercializare a deșeurilor industriale neferoase în special pentru persoanele fizice dar și pentru cele juridice.

Prin urmare, propunerile pentru diminuarea fenomenului furturilor de materiale neferoase și aliaje ale acestora vizează trei direcții principale:

Interdicția achiziționării de la persoane fizice a deșeurilor de metale neferoase și aliaje ale acestora, exceptându-se cele rezultate din dezafectări gospodărești în limita a 50 kg/an;

Restricționarea condițiilor de primire a acestor deșeuri colectate în limita a 50 Kg/an de către Centrele de colectare;

Înăsprirea sancțiunilor pentru astfel de cazuri de furturi și pentru nerespectarea obligațiilor impuse de lege.

Măsurile concrete și modificările legislative preconizate:

1. Deșeurile de materiale neferoase și aliaje ale acestora nu pot fi achiziționate de la persoane fizice decât în limita a 50 kg/an și în condițiile în care acestea rezultă din dezafectări gospodărești;
 - se descurajează furtul de astfel de componente din infrastructuri funcționale, dar în același timp există posibilitatea legală de reciclare a acestor materiale pentru persoane fizice care își dezafectează gospodăriile.
 2. Solicitarea documentelor de proveniență a deșeurilor neferoase și aliajelor acestora la achiziția lor atât de la persoane fizice, cât și de la persoane juridice.
 - Necesitatea prezentării documentelor de proveniență va diminua considerabil numărul cazurilor de furturi, deoarece acestea nu pot documenta sursa de proveniență;
 - Măsura trebuie aplicată și persoanelor juridice pentru a evita practicarea acestui fenomen prin intermediari-persoane juridice.
 3. Înregistrarea datelor de identificare ale vânzătorilor (persoane fizice sau juridice), după cum urmează: nume și prenume, actul de identitate, seria și numărul, codul numeric personal, domiciliul legal. În cazul persoanelor juridice: denumire, sediu, împuternicirea reprezentantului, certificatul de înmatriculare.
-

- Se va permite un mai bun control al fenomenului prin posibilitatea identificării persoanelor suspecte pentru cazuri de furturi de astfel de deșeuri;
 - Se va descuraja fenomenul infracțional, dată fiind posibilitatea crescută de identificare a acestor cazuri.
4. Evidențierea și înregistrarea la predare a denumirii metalului feros/neferos sau a aliajului și definirea naturii acestuia.
 - Măsura va face posibilă identificarea sursei de proveniență a deșeului și, prin urmare, a posibilelor cazuri de furturi;
 - Cazurile de furturi vor fi mult mai dificil de acoperit și justificat.
 5. Obligarea unității achizitoare (centrul de colectare) la păstrarea documentelor justificative și punerea lor la dispoziție la solicitarea organelor de control sau a altor organe administrative cu atribuții în domeniu.
 - Va fi posibilă reconstituirea cazurilor de furturi aflate în cercetare pentru o perioadă îndelungată;
 - Centrele de colectare vor fi descurajate în încălcarea acestor prevederi, dată fiind posibilitatea de control.
 6. Interdicția plăților în numerar pentru valorificarea metalelor neferoase și a aliajelor acestora.
 - plățile în numerar nu necesită neapărat identificarea vânzătorului și nici a faptului că deține în mod legal materialul pe care dorește să îl vândă;
 - tranzacțiile în numerar nu încurajează ținerea de înregistrări, facilitând astfel evaziunea fiscală și furtul.
 7. Instituirea de sancțiuni mult mai dure pentru nerespectarea acestor prevederi, atât pentru persoanele vânzătoare, cât și pentru firmele colectoare.
 - Descurajarea fenomenului infracțional practicat de persoanele fizice care recurg la astfel de soluții, mai ales că simplele amenzi practicate în trecut nu au avut efect (majoritatea amenzilor date au rămas neplătite, fără posibilitatea recuperării lor în vreun fel sau fără vreun efect de descurajare a infractorilor);
 - Penalizarea persoanelor juridice care nu respectă regulile de colectare cu amenzi mult mai mari decât valoarea prelucrării materialelor colectate va descuraja încălcarea prevederilor legale în domeniu și, în consecință, va diminua considerabil frecvența cazurilor de furturi de astfel de materiale.

IV. Concluzii

Absența măsurilor legislative menționate mai sus atrage după sine efecte negative pentru beneficiarii prezentului proiect, fie că vorbim despre operatori sau companii telecom, fie că vorbim despre cetățeni și consumatori de servicii de comunicații sau chiar de sistemul public și acesta fiind parte din sistemul național de comunicații. Printre acestea se numără: întreruperea frecventă a furnizării serviciilor de comunicații sau electricitate, risc de accidente acolo unde afectarea fizică a infrastructurii rețelilor pune în pericol siguranța cetățenilor, costuri majore pentru reparații, costuri majore pentru prejudiciile aduse clienților (telecomunicații sau electricitate).

În ceea ce privește afectarea sistemului public, suntem de părere că prezenta propunere vine în

întâmpinarea și spre rezolvarea unei probleme de siguranță națională. Prin afectarea activității unor instituții publice de interes pentru securitatea personală a cetățenilor: MAI, MApN, unități spitalicești de primire urgențe, ale căror intervenții depind de funcționarea rețelelor de electricitate și comunicare, furtul de cabluri de cupru pentru valorificarea acestora în centrele de colectare nu mai pare un fapt banal ci un fapt ilicit grav care merită să fie privit cu maximă seriozitate și toleranță zero.

Față de cele de mai sus, vă supunem atenției propunerea legislativă pentru completarea Legii numărul 211/2011 privind regimul deșeurilor. De asemenea, având în vedere creșterea exponențială a pagubelor aduse rețelelor de comunicații și electricitate considerăm că propunerea trebuie să fie adoptată în regim de urgență.

Inițiatori:

Deputat, Barbu Sulfina –
Partidul Democrat Liberal

Deputat, Gherasim Vasile –
Partidul Democrat Liberal

Deputat, Cantaragiu Bogdan –
Partidul Democrat Liberal

Deputat, Zamfirescu Sorin Ștefan –
Partidul Democrat Liberal

